

Õiguskantsler

Teie 19.05.2017 nr

Meie 13.06.2017 nr 6-1/170769/1702581

Treenerite kvalifikatsioon

Lugupeetud []

Pöördusite õiguskantsleri poole avaldusega, milles selgitasite probleeme laste treenerite kvalifikatsiooniga.

Teie mure on mõistetav. Kindlasti on oluline, et kõik lastega tegelevad isikud oleksid usaldusväärsed ja pädevad. Küsimus on, kas kõik lastega tegelevad spetsialistid peavad olema sarnase haridustaseme ja ettevalmistusega. Leian, et põhiseaduse järgi ei pea. See oleks ka raskesti teostatav ja lõppkokkuvõttes pärsiks laste võimalusi spordis ja huvihariduses osaleda.

Eesti lähtub spordi detsentraliseerituse põhimõttest. Spordiorganisatsioonid on üldjuhul eraõiguslikud isikud ja oma otsustes iseseisvad. Seetõttu lähtub spordiseadus spordi korraldamisel spordiorganisatsioonide ulatusliku tegevusvabaduse põhimõttest. Samasugune põhimõte tuleneb [Euroopa spordi hartast](#) (Euroopa Nõukogu Ministrite Komitee soovitus), mille artikkel 3 sätestab, et avalik-õiguslike organite roll spordi korraldamisel on täiendav ning oluline on koostöö mitteriiklike spordiorganisatsioonidega selleks, et tagada harta eesmärkide täitmine.

Eelnev tähendab, et riik sekkub spordiga seotud küsimustesse võimalikult vähe ja sätestab reegleid minimaalselt vajalikus mahu. [Spordiseaduse](#) (SpS) § 6 lg 1 sätestab treenerid puudutavalt, et treener on kohustatud tagama sportliku treeningu aluspõhimõtete järgimise ja ohutuse ning jälgima treeningukoormuse vastavust juhendatavate tervislikule seisundile. Treeneriks on sama paragrahvi lg 2 järgi sportlasi ja teisi spordis osalevaid isikuid juhendav spordispetsialist, kellel on treeneri kutsekvalifikatsioon kutseaduse tähenduses.

Niisiis on riik üldise vastutuse ja kvalifikatsiooninõude sätestanud. Kuidas neid nõudeid täpsemalt sisustada, tuleb otsustada spordivaldkonnas tegutsejatel endil. Kutseaduse (KutS) § 5 lg 1 järgi on kutsestandard dokument, milles kirjeldatakse kutsetegevust ning esitatakse kompetentsusnõuded. Kutsestandardi kinnitab kutsenõukogu (KutS § 5 lg 2), mille koosseisu kuuluvad võrdsetel alustel sama kutsetegevuse valdkonna töötajad, tööandjad, kutse- ja erialaühendused ning riigi esindajad (KutS § 8 lg 1). Seega pole seadustes ette antud, millise taseme kutsed treeneritel on ja milliseid kompetentse neilt kutse saamiseks nõutakse. Võrdluseks võib tuua, et sarnaselt treenerile puutub ka lapsehoidja lapsega tihedalt kokku, tema tegevus mõjutab otseselt lapse heaolu ja tervist, ent ka lapsehoidja ei pea seadusest tulenevalt omama kõrgemat (pedagoogilist) haridust (vt [sotsiaalhoolekande seaduse](#) § 45⁴). Kui spordivaldkonnas

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

tegutsejate või avalikkuse hinnangul pole senised nõuded piisavad, saab pöörduda kas ise või läbi esindusorganisatsioonide kutsenõukogu poole vastavate ettepanekutega.

Saab nõustuda, et laste vanemad ei pruugi olla kursis lapse treeneri kvalifikatsiooniga ega küsi tervisetõendeid vm professionaalsust tõendavaid dokumente. Lahendus saab siin olla vanemate teadlikkuse tõstmine. Vanemaid tuleb julgustada huvi tundma lapse treeneri ja trennis toimuva vastu. Nii vanemad kui ka treenerid peaksid mõistma, et sellise info küsimine on loomulik. Vanemate informeerimist ja asjakohase teabe levitamist saavad eelkõige korraldada spordiklubid ja -koolid ise nt oma kodulehtede, vanematele suunatud infomaterjalide, vanematele korraldatavate koolituste kaudu.

Mis puudutab lasteaedu, kes renditulu eesmärgil sõlmivad lepinguid sporditegevuste (huviringide) korraldamiseks, siis siin tuleb eristada kahte erinevat olukorda. Harvemini tuleb ette olukord, kus huviringi (sporditegevust) pakub lasteaed enda nimel. Sellisel juhul on lasteaia kohustus kontrollida, millist teenust ja kellelt sisse ostetakse, kas treener on pädev. Sagedamini esineb aga olukord, kus huvitegevuse pakkuja üksnes rendib lasteaia ruume ja pakub huvitegevust oma nimel. Sellisel juhul on lasteaia kohustus vanemale selgelt teada anda, et tegu pole lasteaia osutatava teenusega ning et huvitegevuse sisu ja treenerite kvalifikatsiooni eest lasteaed ei vastuta. Vanemad ise peavad huvi tundma kelle hoolde nad oma lapse usaldavad ja kas teenus neid rahuldab.

Täna Teid, et juhtisite tähelepanu laste treenerite kvalifikatsiooniküsimustele. Tegu on ühiskonnale olulise temaga.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise